

Dnia 19 listopada o godz. 7. rano — jako 30 dni po śmierci — odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę sp.

IDY KŁOS KOWALSKIEJ w kościele św. Anny na Abranches, na które wszystkich krewnych i znajomych serdecznie zapraszamy Kowalscy.

DLACZEGO PŁACISZ LOKATORNE?

Dlaczego nie jesteś właścicielem domu?
Za 5\$000, 10\$000, 20\$000 miesięcznie, możesz nabyć własny dom w firmie

Empreza Constructora Universal Ltda,

która daje go swoim członkom. Pierwszy swych nigdy nie stracił. Załadaj informację przy Rua 15 de Novembro 384 — Kurytyba.

MATERIAŁY NA LATO

Ortzymaliśmy KASZMIRY i BRIMY lnu krajowego i zagranicznego i sprzedajemy je bez obawiania się konkurencji.

A O M U N D O

das
CASEMIRAS
Ul. 15 de Novembro 129,
KURYTYBA
MÓWI SIĘ PO POLSKU I PO RUSKU.

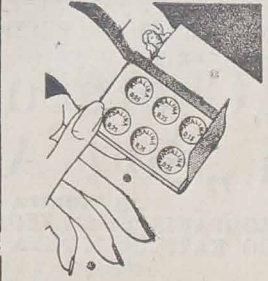
KLINIKA DENTYSTYCZNA

Kazimierz Mitozuk
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny.
Specjalność: Złote mostki i płyty kauczukowe.
Aven. Luiz Xavier 128 (sóbado CURITIBA

Kupuje się KASZĘ, płaci się 5\$000 za kwartę. WOSK po 5\$200 kilo!
Rua Barão do Rio Branco 341

Klinika Dentystyczna

JAN SKAŁSKI
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.
Rua Brigadeiro Franco N. 1985
róg Aquidabam — CURITIBA

ADALINA

idealny środek uspokajający systemu nerwowego.
Przypatrzyć się dobrze jej polawieniu się w nowych pudełkach zawierających po 6 pigulek.
W pudełkach po 10 pigulek — 0,5 grm.
Nowe pudełeczka po 6 pigulek — 0,25 gr.

Baczność!

Wszystko po cenach znizowanych
Książki do nabożeństwa — wielki wybór dopiero nadszedł z Europy — Obrzy religijne, figury kościelne, krepidelniki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przyrządki szkolne. Drukarnia i inpoligatornia — Fabryka pieczętek gumowych i metalowych.

C. E. SCHULZ & COMP.
Rua Barão do Serro Azul 66-72
CURITYBA

OKAZJA!

Fabryka Słomianek
Jest do sprzedania za bardzo niską cenę
FABRYKA SŁOMIANEK
Do owijania flaszek z kompletnym urządzeniem. Informacji udziela się przy
Rua Conselheiro Barrados 281
obok Paseio Publico — Kurytyba.

OKAZJA

Jest do sprzedania 50 akrów dobrej ziemi, w tem 10 akrów lasu a dwa pastwiska, oddalonej o dwa kilometry od kościoła i szkoły, wraz z dobrze utrzymanymi budynkami. Woda na miejscu — 70 pni pszczoł.
Zgłoszenia przyjmuje:
Jan Galuch w Hervalzinho — poczta **Therezina** — Paraná.

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR
Profesor Operator Uniwersytetu
Były asyentent szpitali berlińskich.
Leczy syfiliis, drogi moczowe, djatermja.
Klinika dla Panien.
Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowemi.
Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.
Praça Tiradentes 554.
Rezydencja
Praça Senador Correia 4

Atelier de Arte Christã

(wyroby artystycznych figur i figurek)
Gerd Claassen i Kamiński
Av. Vicente Machado 580, Curitiba — Paraná
Fabryka figur dla kościołów w różnych stylach i wielkościach: Aniołów, grup, Biustów, Dróg krzyżowych, Krucyfiksów i t. p.
Naprawa i polychromja (wielobarwna)
Figury i statuy z cementu na ementalarze, do ogrodów i t. p. Ornametacje i słupy ozdobne.
Podjekuje się wykonania Oltarzy-Ambon, Konfesjonaliów oraz innych sprzętów do Kościołów w różnych stylach.
Obstalniki dostarcza się do każdej miejscowości w Brazylii
STAŁA WYSTAWA

Obuwie
MOCNE
dla Mężczyzn i chłopców.
CENY SPRZEDAŻY SĄ NAJNIŻSZE W MIEŚCIE.
CHAPELARIA VENUS
Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

APTEKA „TIRADENTES“
Aptekarz: **KUNO KLEEMANN**
Kurytyba — Praça Tiradentes 398 — Telefon 1084
Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogowych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumierii, mydełek, artykułów geometrycznych, aniliny i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.
W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich.
MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

Sklep
Artykułów Spożywczych
Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa
Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy (wieże) towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE
Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRAÇA CORONEL ENES 30, RÓG SÃO FRANCISCO — CURITYBA
Z pośród wszystkich trunków pijecie tylko piwo marki **POMBA** Tuzin 14\$000.
Oryginalny niedorównany gatunek produkowany wyłącznie przez browar **Cervejaria Cruzeiro** — Curitiba — Tel. 495 i 751

Odezwa J. Em. Ks. Kard. Prymasa na »Dzień Opieki«

Jeszcze przed laty pięćmiu nowością był dzień przeznaczony na propagandę troski narodu o wychodźstwo. Zaprowadziła go »Opieka Polska nad rodakami na obczyźnie«, nie przeczuwając nawet, że wywołuje tym obchodem jeden z najsympatyczniejszych i najcenniejszych ruchów w tonie polskiego społeczeństwa.
Dzisiaj już inaczej pojmujemy swój stosunek do emigracji do mniejszości polskob poza obrębem Rzeczypospolitej. Stały się one problemem polskiej świadomości, sumienia i honoru narodowego. I dzięki temu ile przepięknych dzieł i akcji zdołała przeprowadzić w ubiegłym plebiscytle »Opieka Polska« dlatego tak sympatyczna i tak popierana, iż pracuje z czystym i wznieśliwym pobudką z gorącego umiłowania duszy polskiej, z entuzjazmem dla macierzystego ducha i języka, z poczuciem wspólnoty naszych powinności wobec kultury i przyszłości polskiej zagranicą.
A jakże wzruszające oddźwięki wywołuje działalność »Opieki« w siedliskach polskich na dalekim świecie. Jakże serdecznie i silnie, choć bez zględu i reklamy, zaznaczył się ten stosunek Polski zagraniczej do »Opieki« —

cztery osoby cywilne. Jedną z nich jest również obecny prezes hrabia Enrico di San Martino Valperga, który od daty powołania na tę placówkę w lutym 1895 aż do dnia dzisiejszego daje nieustannie dowody prawdziwego znawcy dobrej muzyki i rzecznika jej rozwoju.
Niezmiernie ciekawe dzieło, wydane przez niego z okazji 25-lecia Augusteo, zawiera doskonałe charakterystyki znanych kompozytorów, którzy dawali tam podczas pobytu w Rzymie koncerty, jak też szczegółowe anegdotyczne z ich życia w związku z muzyką. Bardzo wiele miejsca zajmuje w tem dziele wspomnienie o Paderewskim, który rzuca na cudzoziemców swoisty urok. Postać jego jest niemal legendarnie mityczna. — We Włoszech, również jak i w innych krajach, mówi się o nim z głęboką ozią.
Autor wspomnień z wielką sympatią dla mistrza przytacza ciekawą epizody z jego pobytu w Rzymie.
Artysta ten — jak powiada — lubił brać z sobą w drogę specjalny stółek zaopatrzony w mechanizm, podnoszący i opuszczający siedzenie, aby można było zastosować go do wszelkich typów fortepjanów, które się znajdują w salach koncertowych tej lub innej miejscowości, gdzie miał dawać koncert. Przed samym koncertem sam ustawiał ten stółek przed fortepjanem, próbował, dostosowywał i dopiero potem spokojny już, odchodził, czekając zapowiedzianego w afiszu czasu rozpoczęcia koncertu. Pewnego jednak razu ktoś niebacznie poruszył to tak troskliwie przygotowane siedzenie.

— Gdy Paderewski skonstatował zmianę, uciekł jak oparzony od fortepjanu, biegając za kulisami i rzucając iskry gniewu. Z trudnością uspokojono go. Wiadome było, z jaką powagą traktował każdy najmniejszą nawet szczyptę, jeśli chodziło o muzykę.
Jednym z ciekawych rysów jego charakteru jest wspaniałomyślność, jak też wzniosłość artystyczna i patriotyczna. Dzięki swej szlachetności często nie brał żadnego wynagrodzenia za koncerty, dawane w Akademii. W związku z tem jest nawet w książce dość za bawna historia
Maurycy Rosenthal, który również dawał koncerty w Akademii, pragnął koniecznie, aby w oczach publiczności mógł być równy Paderewskiemu. Przed rozpoczęciem więc koncertu oświadczył, że nie zasiądzie do fortepjanu jeśli nie uzyska przyrzeczenia, że będą mu przyznane też same warunki, co Paderewskiemu. Po wysłuchaniu go z pewnym zdziwieniem oświadczył, że przystało. Rosenthal po koncercie udaje się do kasjera po honorarium, ten jednak robi wielkie oczy. Wtedy dopiero wyjaśnia się sprawa, ku wielkiemu zawstydzeniu Rosenthala. Powiedział mu, że Paderewski złożył dar Akademii ze swego honorarium, a to nie bardzo uśmiechało się Rosenthalowi.
Zmuszony pewnego dnia do przyjęcia honorarium, wynoszącego 40.000 lirów, Paderewski nazajutrz odniósł pieniądze do kasy banku aby w ten sposób przekazać sumę na dobro Akademii.

— Gdy Paderewski skonstatował zmianę, uciekł jak oparzony od fortepjanu, biegając za kulisami i rzucając iskry gniewu. Z trudnością uspokojono go. Wiadome było, z jaką powagą traktował każdy najmniejszą nawet szczyptę, jeśli chodziło o muzykę.
Jednym z ciekawych rysów jego charakteru jest wspaniałomyślność, jak też wzniosłość artystyczna i patriotyczna. Dzięki swej szlachetności często nie brał żadnego wynagrodzenia za koncerty, dawane w Akademii. W związku z tem jest nawet w książce dość za bawna historia
Maurycy Rosenthal, który również dawał koncerty w Akademii, pragnął koniecznie, aby w oczach publiczności mógł być równy Paderewskiemu. Przed rozpoczęciem więc koncertu oświadczył, że nie zasiądzie do fortepjanu jeśli nie uzyska przyrzeczenia, że będą mu przyznane też same warunki, co Paderewskiemu. Po wysłuchaniu go z pewnym zdziwieniem oświadczył, że przystało. Rosenthal po koncercie udaje się do kasjera po honorarium, ten jednak robi wielkie oczy. Wtedy dopiero wyjaśnia się sprawa, ku wielkiemu zawstydzeniu Rosenthala. Powiedział mu, że Paderewski złożył dar Akademii ze swego honorarium, a to nie bardzo uśmiechało się Rosenthalowi.
Zmuszony pewnego dnia do przyjęcia honorarium, wynoszącego 40.000 lirów, Paderewski nazajutrz odniósł pieniądze do kasy banku aby w ten sposób przekazać sumę na dobro Akademii.

PADEREWSKI w opinii cudzoziemca

Od roku 1866 istnieje w Rzymie t. zw. Akademia św. Cecylii, mieszcząca się obecnie w tak zwanym »Augusteo«. Pierwszym prezesem tej instytucji był słynny kompozytor Gian Luigi Palestrina. Zadaniem Akademii było szerzenie i budzenie zamiłowania do muzyki. W ciągu jej istnienia stała na jej czele w różnych okresach dwudziestu kardynałów i

HALAS W MIASTACH. Nieznośni ludzie.

Sen, aby był skuteczny, powinien mieć miejsce w pokoju dobrze przewietrzonym i cichym. Osoby, które śpią przy ulicach hałaśliwych, chociaż znozą hałas, nawet nie zważając nań, jednak po kilku miesiącach czują się nerwowo wyczerpani. A nie gorszego dla nerwów jak hałas w nocy. Niestety, nie wszyscy umieją uszanować spoczynku nocny, potrzebny innym do odpoczynku po dziennych troskach.
Niekłóre osoby niesumienne rozmawiają głośno, lub hałasują przed mieszkaniami; niejednii szoferzy są niepotrzebnie kani pracować motorem i sygnalem.
W miastach, gdzie brak policji, nie szanuje się świętego spokoju bliźniego. Rezultat tego wszystkiego ten, że coraz więcej przybywa ofiar mniejszych lub większych wstrząsów nerwowych. Osobom, podditywanym, niespokojnym, zniechęconym i pesymistycznie usposobionym z powodów wyżej podanych lub utratą fosforów, a nie mogącym uwinąć się do hałasu miasta, w którym mieszka, zaleca się dziśiaj zastrzyki »Tonofosfana«, które poprawiają stan ogólny i wzmacniają system nerwowy.

Uwaga! Uwaga! OSTATNIE NOWOŚCI w JEDWABIU OTRZYMAŁA W TYCH DNIACH CASA DAS SEDAS RUA 15 DE NOVEMBRO N. 21.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILJONÓW FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILJONÓW

Główna Siedziba w Paryżu

Brazylja: FILJE: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.

Agencje: Araraquara — Barreiros — Botucatu — Caxias — Espírito Santo do Pinhal — Jahu — Moçoca — Ourinhos — Paranaguá — Ponta Grossa — Ribeirão Preto — Rio Preto — São Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago — Valparaiso.

COLOMBIA: Baranquilla — Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA AMERYKĘ POŁUDNIOWĄ na mocy nowych ustaw Kontroli Banków kupuje banknoty w jakiegokolwiek walucie i w jakiegokolwiek sumie z wyjątkiem złotych pezów uruguańskich, która to waluta podlega zastrzeżeniom w Uruguaju.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ jest upoważniony do wydawania czeków, lub zleceń wypłaty listownie, lub telegraficznie w jakiegokolwiek sumie i monecie do wszystkich miejscowości zagranicznych.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ otrzymuje depozyty do podjęcia w każdej chwili z zawiadomieniem, lub na czas określony, dając odpowiednio procenta.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ, uprasza Sz. Klientę, ażeby zechciał porozumieć się w sprawie jakiegokolwiek operacji, adresując wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Kto chcejechać do POLSKI lub z Polski do BRAZYLJI niech się uda tylko do solidnej Kompanji Okrętovej „Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique” JEDYNOLITA TRZECIA KLASA. KOMPANJA TA SPRZEDAJE BILETY BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIASTA W POLSCE i odwrotnie bilety „chamada” z Polski do Brazylji. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylją i Argentyną. Doskonala organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI. Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela P. TEOFIL G. VIDAL Curityba--Rua Barão Rio Branco 195-209 Paraná

Wspan. cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowl. tarby i t.p. MACEDO & Cia. Posiadają największy skład wszelkiego MATERJAŁU DO BUDOWLI którego starczą w małej i wielkiej ilości. — Wykonują plany i kosztorysy. Udzielają wszelkich informacji. Rua João Negrão N. 621 - CURITYBA Telefon 869 — Caixa postal 387

SKŁAD MEBLI Firmy: JAKÓB KOZIEN RUA SÃO FRANCISCO 284 Sprzedaje się meble: sofy, krzesła, łóżka, kolyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t.p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

Dr. Carlos Heller Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. — Klinika ogólna. Leczy specjalnie choroby skóry, weneryczne, pęcherza i włosów. Klinika dla dzieci. — Leczy żylaki oraz rany na nogach bez operacji. Konsultorium: Nad apteką w Brasi. Praca Tiradentes 390. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-jej do 6-jej. Rez. Rua Comendador Araujo 970 - Telefon 424.

leczy reumatyzm, bóle, pierśsiowe, bóle zębów usza, neuralgi, kolki, świeże rany i t. p. Lekarstwo używa się przez nacieranie. Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Casa de Saude „São Francisco” DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA DR. JORGE MEYER FILHO Rua São Francisco N. 255 — Curitiba Specialność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastosowanie sztucznego pneumatyora X przy osobach cierpiących na płuca. — Nowoczesny aparat Roetigena. — Diatermia. — Sztuczne promienie ultra fioletowe, alonieczne, Zyskopia i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5.

Komunikat

Konsulat Generalny R. P. w Kurytybie zawiadamia niniejszem, iż niżej wyszczególnione osoby, mające do otrzymania sumy należnej im z tytułu przerachowania pożyczek państwowych z 1920 r. winny zgłosić się w celu podjęcia pieniędzy w terminie do 31 grudnia 1934 r. Kwoty nie podjęte do końca roku bieżącego zostaną przekazane do Ministerstwa Skarbu w Warzawie, i Konsulat Generalny dalszych wypłat z tego tytułu dokonywać nie będzie.

(—) Dr. Czesław Kulikowski, Konsul R. P.

Wykaz osób, mających do otrzymania w Konsulacie Generalnym R. P. kwoty z tytułu przerachowania pożyczek państwowych 1920 r.

Table with 2 columns: Nr. listy and Nazwisko i imię. Lists names and identification numbers of individuals eligible for loan repayments.

Table with 2 columns: Nr. listy and Nazwisko i imię. Lists names and identification numbers of individuals eligible for loan repayments.

LEICA Aparat fotograficzny do sprzedania bardzo tanio ze wszystkimi przybarami. Zgłoszenia w Rodakceji „Ludus”.

Niebezpieczeństwo bolszewickie w Szwajcarii

W Szwajcarii istnieją następujące stowarzyszenia i organizacje o charakterze wyrażającym się w kierunku marksizmu. Jeżeli władze nasze tej odwagi nie mają i jeśli lud szwajcarski ich nie podtrzyma; to z wszelką pewnością powtórzą się u nas wypadki z 1918 roku z tą różnicą, że hasła do zaburzeń nie będą ze strony »Spartakusa«, ale ze strony francuskiego »Wspólnego Frontu« ono wyjdzie. Dziennik ten nawołuje władze do szybkiego działania bez straty czasu, wskazuje to na rzeczywistość grożącego niebezpieczeństwa. (KAP)

WOJSKO ŻYDOWSKIE W POLSCE

WOJSKO ŻYDOWSKIE W POLSCE ÓWICZY SIĘ DO OBRONY PALESTYNY Żargonowy Moment podaje sprawozdanie z odbytego w Warszawie zjazdu delegatów organizacji »Brith Hakail« — związku wojskowego z okręgu warszawskiego. Był to takżwani pierwszy zjazd komendantów z tego okręgu, pokrywającego się z granicami województwa warszawskiego. Udział wzięło 50 komendantów z 32 miast. Zgait zjazd komendant okręgowy, Lichtenstein, który omówił rozwój tej organizacji wojskowej w Polsce wogóle, a w okręgu warszawskim w szczególności. W imieniu naczelnego dowództwa »Brith Hakail« w Polsce przemówił sekretarz generalny, oficer Król, w imieniu naczelnego dowództwa »Brith Trumpeider« w Polsce, oficer N. Sowiacyzyk, po hebrajsku komendant Lichtenstein złożył sprawozdanie z działalności komendy okręgowej w ciągu ostatnich

trzech miesięcy od chwili powstania, podkreślając, że »okręg w ciągu tego czasu świetnie rozwinął się i liczy obecnie 41 oddziałów. Utworzono dwa oddziały — w Pultusku.

Następny zjazd z tego okręgu odbył się 2-go października w Płońsku. Na polu wyszkolenia wojskowego, — brzmiało sprawozdanie, — wszystkie oddziały po otrzymaniu legalizacji w całej Polsce — przejdą prysposobienie wojskowe P. W.

Po sprawozdaniu rozwinęła się dyskusja. Po niej zabral głos jeden z członków centralnego komitetu syjonistów — rewizjonistów, wygłaszając referat »Żydzi muszą wytworzyć dla siebie wojsko«.

»Ludzie, którzy kiedyś przewlekli krew za obce kraje, — powiedział mówca, — zastanowili się nad tem i wytworzyli własny ruch, a czele którego stoi Zabotyński. Ten ruch ma na celu obronę życia i działalności żydostwa w Erec Izrael (Palestynie).»

Narazie jednak wojskowa organizacja żydowska odbywa swa ówiczenia i przeszkolenia w Polsce, korzystając z szerokiich uprawnień.

Skutek zupełny

Oprócz lekarstw domowych, jak eliksir na bóle, należy mieć zawsze w domu Eldoformio z Casa Bayer, preparat nowoczesny działający przeciw fermentacji w przewodzie pokarmowym. Używa się go z niezawodnym skutkiem przeciw biegunkom różnego rodzaju, kataram i z biegunkom u dzieci i dorosłych. W takich wypadkach, przy zmianie sposobu odżywiania się i używaniu Eldoformio, uważa się natychmiastowy skutek; następuje wypróżnienie płynu lub polpłynnego, biegunkowe, zrykuje się na wadze, a stan ogólny polepsza się. Eldoformio jest więc niezbędnym lekarstwem domowym.